

Dr. Pető István

(1918—1983)

Dr. Pető István, a Büntetőjogi és Büntetőeljárásügyi Tanszék nyugalmazott oktatója halálával újabb veszteség érte egyetemünket. Kollégánk életének utolsó éveiben már ágyhoz volt kötve, többször volt a kórházban, beteg szívvel is műtötték, majd 1983. szeptember 12-én hosszú szenvedés után elhunyt. Dr. Pető István két évtizeden keresztül végzett lelkiismeretes és odaadó munkát a Büntetőeljárásügyi Tanszéken, ahol élénk érdeklődést tanúsított a büntetőtudományok különböző területei iránt.

Dr. Pető István 1918. június 11-én született Budapesten. Apja gyógyszerész volt, édesanyja korai halála után anyai nagypapja nevelte. Középiskolai tanulmányait 1928—1936 között a váci gimnáziumban végezte. Az 1920-ban hozott numerus clausus törvény azonban megakadályozta abban, hogy 1936-ban az orvosegyetemre felvételizzen. Így 1936—37-ben Budapesten elvégezte a Kereskedelmi Akadémia egy éves tanfolyamát, majd 1937-ben kezdte meg tanulmányait a budapesti Állam- és Jogtudományi Karon, ahol 1941-ben abszolvált és ügyvédjelölt lett. 1942-ben — az ország fokozódó fasiszálódása következtében — munkaszolgálatra kényszerült. Nyírségben érte a felszabadulás, ahonnan Szegedre jött. Kezdetben a Vörös Segélynél dolgozott, 1945 elején pedig a Szegedi Rendőrség kötelékébe lépett és az igazgatásrendészetben, majd a bűnügyi rendészetben tevékenykedett. Közben folytatta tanulmányait, és 1945-ben a jogtudományok doktorává avatták. 1953 júniusában kilépett a rendőrségtől, ekkor már mutatkoztak későbbi súlyos szívbetegsége első jelei is. Ezután a Szegedi Orvostudományi Egyetem gazdasági hivatalában dolgozott. 1959. január 1-től a büntetőeljárás nyomozati JATE Jogi Kar Dékáni Hiva-

talának a vezetője lett. 1959. szeptember 1-től ideiglenesen tanársegédként dolgozott a Büntetőjogi Tanszéken, majd 1960-tól a Büntető- és Polgári Eljárásügyi Tanszékre neveztek ki tanársegédnek. 1961-ben adjunktusi kinevezést kapott.

Dr. Pető István 1945-től volt tagja a pártnak. Politikai állásfoglalásait a párt-szerűség és a bátor véleménynyilvánítás jellemezte. Pártmunkáját, megbízásait mindig pontosan, becsületesen teljesítette, helytállása példamutató volt. 1956-tól 1970. januárjáig tagja volt Szegeden a Munkásörsgének.

Oktató-nevelő munkáját szorgalom és lelkiismereteség jellemezte. Már 1952-ben meghívott előadóként kriminálisztikát, 1957-től pedig szovjet büntetőjogot és büntetőeljárásjogot oktatói munkakörében. 1960-tól gyakorlatokat és előadásokat tartott, elsősorban az esti tagozaton. Nyugdíjazása után (1980. február 1.) speciálkollégiumokat is vezetett. Tanítványai tisztelték, becsülték.

Tudományos érdeklődése a büntetőeljárás nyomozati szakaszának kutatására irá-

nyult: foglalkozott a terhelt jogi helyzetével és a gyanú fogalmával. Több tanulmánya jelent meg a kari Actában, amelyek kapcsolódtak a „Szocialista humanizmus a büntetőeljárásjogban” című témakörhöz, ugyanis ezt kívánta feldolgozni tervezett kandidátusi disszertációjában. Elvégezte a marxista-leninista esti egyetem három éves tanfolyamát. Orosz és német nyelvvizsgát tett, készült az angol nyelvvizsga letételére is.

Tevékeny élete elismerésül kapta meg a Közbiztonsági Erdemérem bronz fokozatát, a Munkásör Emlékérmét, a Szolgálati Erdemérmét és a Felszabadulási Jubileumi Emlékérmét.

Amikor dr. Pető Istvánt, az embert, a munkatársat idézzük, egy végtelenül udvarias, szeretetre méltó, segítésre mindig, minden helyzetben kész egyéniség áll előttünk. Ennek az egyéniségnek alaphangja a kötelességtudás és a komolyság volt, de soha nem hiányzott belőle a jó kedély, a nehéz helyzetekben tréfával, humorral könnyíteni akaró és erre képes beállítottság. Ugyanakkor nem volt elnéző az emberi közömbösség, restség, durvaság iránt, vagy az ügyek intézésében a lelkiismeretlenség láttán.

A kötelességtudás, a szorgalom, az emberiség, a barátság színeinek harmónikus együttese jelentette számunkra dr. Pető István kollégánk egyéniségét amíg élt, és ez így is maradt meg a kar, a Büntetőjogi- és Büntetőeljárásügyi Tanszék dolgozói, oktatói, valamennyi munkatársa emlékeztében.

József Attila
Tudományegyetem
Állam- és
Jogtudományi
Kar

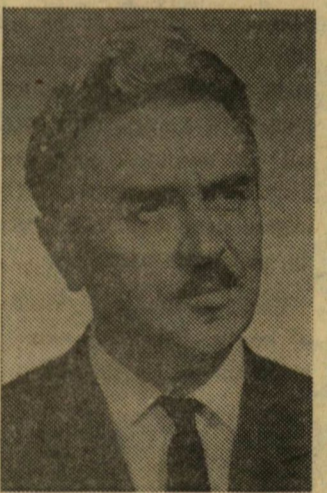
Dr. Madácsy László

Megrendülve értesültünk haláláról mindannyian: kollégái, tanítványai, s búcsú-zunk. Az irodalom szeretetét, a humanista értékek iránti elkötelezettséget tanultuk dr. Madácsy Lászlótól. Tanultunk helyes francia kiejtést, világos mondat szerkesztést és fogalmazást.

Mint tanár, pontos volt. Nem tűrte a pongyolaságot, a fejelemzetlenséget. Ugyanakkor közvetlen modorával, kedvességével fesztelen légkört teremtett maga körül óráin is és munkatársai körében is.

Mint tudós, sok mindenre figyelt: a francia—magyar irodalmi kapcsolatokat, a felvilágosodás és a romantika irodalma, a mai francia és magyar líra voltak tudományos érdeklődésének főbb területei.

Oktatói pályáját 1955-ben kezdte, tanított az egyetemen, majd a főiskolán. 1957 óta ismét az egyetemen oktatott: a francia tanszéknek volt professzora. 1969 és 1978 között (nyugállományba vonulásáig) a tanszék vezetőjeként tevékenykedett. Mindvégig aktív tagja volt a Bölcsészeti Tudományi Kar közéletének.

1958 és 1963 között a kar dékánhelyettese. Az irodalmi gyűjtemény kezelőjeként éveken át munkatársa a Móra Ferenc Múzeumnak. A Kincskereső című gyermekirodalmi folyóiratnak országossá válása óta rovatvezetője. Fél évszázadot töltött elmélyült munkával az oktatásban és a tudományban, a felsőoktatás szolgálatában. Munkásságát 1978-ban a Munka Erdemrend arany fokozatával ismerték el.

Könyvek és tanulmányok sora jelzi ennek az eredményekben gazdag oktatói pályának ívét. Különösen jelentős munkái: Mikés Kelemen leveleiben fellelhető francia források elemzése; Móra Ferenc levelezésének felkutatása és sajtó alá rendezése; Francia irodalmi szalonok című antológia; Az ember tragédiájának első francia fordítását és ennek fogadtatását elemző tanulmány; Henri Barbusseról és Román Follandról írt tanulmányai.

Tanítványai és pályatársai, mindannyian emlékezni fogunk komoly előadásaira, óráira, s gyakran fogjuk idézni humorát, anekdotázó kedélyét. Fáj, hogy nem találkozhatunk vele többé; hiányozni fog fiatalos alakja az Adv téri épület folyosóiról, a Kincskereső szerkesztői szobájából, s a Kársz utca forgatagából.

A József Attila Tudományegyetem, ennek bölcsészettudományi kara, a francia nyelvi és irodalmi tanszék és annak hallgatói megőrzik a tudós tanár, a szeretett kolléga emlékét.

PALFY MIKLÓS

Kárpáti Judit:

PRELÚDIUM

In Memoriam Prof. dr. Sándor Koch

Hát Ez a Halál!...

A környező világ rádiusza hirtelen csökkenni kezd és néhány pillanat alatt ponttá zsugorodik. Majd a kristálytér lassan-lassan kitágul: előbb csak a csucok burjánzanak, majd az élek ágaznak szerte-áztét, s végül kifeszülnek az oldalak is. Kialakul az oktaéder és betölti a Mindenséget. Fényszikrák özöne patakzik, örvénylik, táncol körbe-körbe. Az oktaéderfalon átszűrődő sugárzás szétnyílik és feltáru az optikai tartomány összes frekvenciája. A piciny fénykvantumok átúsznak az oktaéder szemközti falán és ott egy ismerősnek tűnő világba utköznek.

Szelíd lankák, magas égbetörő csucok, sötét fenyvesek és még sötétebb patakok. A patak partja színes ásványvilág. A fénysugarak átfúrnak a patak tükrét és feltáruják a mélység rejtelmeit: előtör az izzó kővaladék. A Föld gyomra kavargog és kiforrtja a még csillogóbb, még tisztább érceket. Az ércek falán fehér derengés suhan át, majd egyre élesebbé válik egy emberi arc, egy fiatal tudós arca.

Szeméből elszánt kíváncsiság sugárzik. Jaj, milyen hatalmasnak képzelet magát!

Az ásványok csendesen megmosolyogják.

Az érc csillogása fakul-fakul.

Az oktaéder végleg becsukódik.

Tompul a fény és egyre mélyül.

mélyül a kékség.

METEORIT-MAGANYABAN KIÁLSZIK A VILÁG...

Vendégek Turkuból

Szeptemberben Szegedre látogatót finnországi testvérvárosunk, Turku ifjúsági delegációja. A 4 fős küldöttségben a turkui tanács összeműnyegetemre is. Az egyetemi KISZ-bizottságon találkoztak a JATE KISZ-vezetőivel, majd sétákat tettek a tudományegyetemen. Ennek során jártak a Kalmár László Kibernetikai Laboratóriumában. Látogatást tettek a hovávári Ferenc, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Központi Izotóp-

diagnosztikai Laboratóriumában is, majd találkoztak azokkal az orvosgyógyászokkal, akik Finnországban jártak cseregyakorlaton. A finn küldöttséget fogadták a városi párt- és tanácsvezetők is.

(Felvételünket a Kibernetikai Laboratóriumban tett látogatásunkkor készítettük, a hovávári Ferenc, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Központi Izotóp-

Az önismeret művészete

A korszerű tanuláspszichológiák szerint a személyiségfejlődés fő mozgatóereje az öntevékenység, fő iránya az önállósulás. Az értelmes önfelkészítő tevékenység alapfeltétele a reális, megbízható, hiteles önismeret. Az ilyen önismereten alapuló felszabadító önszabályozás művészetéhez kalauzot el Vladimir Levi újabb könyve. Az *Önismeret művészete* (Gondolat, Bp., Mir, Moszkva 1983). „Ez a könyv az önmegismerés-tanulás egyszerűen, az önszabályozó és lelki egészségvédő alamműveletek példatára” — írja a kötet előszavában Bagdy Emőke.

Közhely szinte, hogy felgyorsult ritmusa, nyugtalan, tömörked stresszhatástól terhes korunkban az emberek számára egyre nélkülözhetetlenebbé válik a hatékony lelki egészségvédelem, a mentálhigiénié alapjainak elsajátítása. Egyre több ember számára válik kulcskérdéssé hogyan őrizze meg lelki egyensúlyát, hogyan előzze meg a lelki okokból keletkező testi zavarok kifejlődését. Az önmegértés útja lényegében személyes történetünk mozgatóerőinek feltáruása, tudósítása, amely lehetővé teszi tevédségeink, hibáink ismétlődésének elkerülését, eddig fel nem

fedezett képességeink, lehetőségeink kiaknázását. E cél eléréséhez nyújt segítséget Levi doktor újabb ismeretterjesztő könyve.

Az önismeretszerzési folyamat első lépéseként a szerző testünk, szervezeti működésünk megismerését állítja központba, felhasználva a jóga, a gimnasztika és a tudatos önbefolyásolás, az önszuggesztív eszköztárát. A könyv nem boldogságrecepteket ad, hanem olyan önszuggesztív eljárásokat ismertet, amelyeket a gyakorlatok növekvő nehézségi elve szerint bárki elsajátíthat, aki időt szán a megtanulásukra. Az autogén tréning legegyszerűbb technikájáról, önmagunk irányításának legalapvetőbb emelőiről van szó. „Szeresd tenmagadat, mint felebarátodat!” — hirdeti a szerző az ellenparancsot, majd így folytatja: „Szeretni önmagunkat annyira, mint követelményeket támasztani önmagunkkal szemben.” Az értelmes követelménytámasztáshoz, az okos önrányításhoz nyújt segítséget a könyv. Különös haszonnal forgathatják a (leendő) pedagógusok, akiknek hivatása mások vezetése, oktatása-nevelése.

SZALAMIN EDIT